

Wijkkerkenraad van de Wilhelminakerk
scriba: dhr. P. de Gier

Aan de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Soest
p/a mw. R. Zevering-van Buuren, scriba

Soest, 3 oktober 2016.

Geachte leden van de Algemene Kerkenraad,

Allereerst wil de kerkenraad zijn waardering uitspreken voor al het werk dat door u is verricht om in onze gemeente een serieus begin te maken met de noodzakelijke vernieuwing van het kerk-zijn in Soest. We realiseren ons dat daar heel veel energie, overleg, tijd en hier en daar wellicht ook een slapeloze nacht mee gepaard is gegaan. We zijn u voor uw inzet veel dank verschuldigd.

Standpunt van de kerkenraad

Sinds het bekendmaken van het voorgenomen besluit van de Algemene Kerkenraad heeft de kerkenraad van de Wilhelminakerk op velerlei wijze kennis genomen van de reacties van onze gemeenteleden op dat besluit. Er zijn extra gemeenteberaden belegd, ontmoetings- en gespreksmomenten georganiseerd en velen hebben ons in kennis gesteld van reacties die zij, al dan niet in gezamenlijkheid, over dat voorgenomen besluit u hebben doen toekomen.

Ondertussen verdiepte de kerkenraad zich uitgebreid in de motieven, de overwegingen en argumenten die tot uw voorgenomen besluit hebben geleid en kon hij tenslotte kennis nemen van de antwoorden die u op de gemeentevond in het kader van 'het horen van de gemeente' op de vele vragen die er in onze wijkgemeente leefden, gaf.

Conclusie:

- Al die informatie, reacties en antwoorden wegende komt de kerkenraad tot het zeer dringende advies om het voorgenomen besluit aangaande de vierplekkeuze niet in een definitief besluit om te zetten en de bestaande vierplekken vooralsnog te handhaven.
- Wel ziet de kerkenraad goede redenen en signaleert hij voldoende draagvlak om het voorgenomen besluit over de bestuurs- en organisatiestructuur in een definitief besluit om te zetten, mits de bestaande wijken zowel in de kleine kerkenraad als in alle taakgroepen en colleges evenwichtig vertegenwoordigd worden en er serieus gewerkt wordt aan teambuilding.

- Alvorens tot een besluit over het sluiten van kerkgebouwen te komen, acht de kerkenraad het van belang om de gemeente een perspectief en contouren van dat samen kerk-zijn aan te reiken en PGS breed te bouwen aan verbinding en gezamenlijkheid. De kerkenraad is van harte bereid daar de schouders onder te zetten.
- Met het oog op bovenstaande dringt de kerkenraad er op aan om naast de omzetting van de organisatiestructuur voluit in te zetten op gemeenteopbouw, Soest-breed.
- In het besef van de noodzaak van kerkvernieuwing en rekening houdend met de uitermate grote gevoeligheid rond het uit vier kerkgebouwen aanwijzen van twee vierplekken, vraagt de kerkenraad u met ernst opnieuw te onderzoeken of realisering van één vierplek voor heel de PGS, al dan niet op een bestaande locatie, mogelijk gemaakt kan worden.

Aanmoediging:

- heb de moed om op uw voorgenomen besluit terug te komen,
- laat u niet gijzelen door eerder gemaakte afspraken,
- creëer ruimte en flexibiliteit voor verrassende oplossingen.

Waarnemingen en overwegingen

Hoezeer de kerkenraad de noodzaak van vernieuwing van kerk-zijn anno 2020 inziet en pogingen daartoe toejuicht, wijst hij het voorgenomen besluit van de AK over de vierplekken af.

De kerkenraad vindt *en* (1) in de verantwoording van de AK voor de vierplekkeuze OK en EK onvoldoende financiële onderbouwing en overtuigende argumenten *en* (2) in zijn wijkgemeente onvoldoende draagvlak *en* (3) in de PGS onvoldoende verbindende kracht om het voorgenomen besluit aangaande de vierplekken te ondersteunen.

Financiële onderbouwing

De financiële onderbouwing die tot de twee vierplekkeuzes heeft geleid is niet doorzichtig, berust voor een deel op aannames en -naar het oordeel van de kerkenraad- op een visiearme notitie over OK als religieus-cultureel centrum waarbij tevens de financiële consequenties aangaande het geschikt maken van de OK als één van de twee vierplekken onzeker zijn.

De kerkenraad mist in de onderbouwing het navolgende:

(1) een helder financieel overzicht aangaande de kosten en de opbrengsten van elke mogelijke combinatie van vierplekken in elk van beide scenario's, inclusief de eventuele verbouwingskosten die nodig zijn om de visie van de PGS op vieren, dienen, leren en ontmoeten waar te kunnen maken;

(2) een verkennend en serieus opgesteld businessplan voor het exploiteren van de OK als religieus-cultureel centrum;

(3) een financieel overzicht van de kosten van het open houden van de twee in het voorgenomen besluit aangewezen vierplekken, waarin het financiële aspect van de afbreukrisico's van alle wijkgemeenten op een te vergelijken manier zijn opgenomen;

De kerkenraad vraagt u om die overzichten en dat businessplan met de gehele PGS- gemeente te delen en te bespreken alvorens er een nieuwe discussie over de vierplekken wordt gevoerd;

(4) duidelijkheid over de kosten die gemoeid gaan met het verplaatsen van het 'wonen en werken' van Jan en Marja v.d. Mey van de Wilhelminakerk naar de Emmakerk.

Overtuigende argumenten

De kerkenraad vindt de onderbouwing van een aantal keuzes die tot de twee nu aangewezen vierplekken heeft geleid niet overtuigend. Onduidelijk blijft waarom de AK niet voor het multifunctionele scenario heeft gekozen, terwijl dit scenario dat zo nauw aansluit bij de drie inhoudelijke uitdagingen (verdiepen, verbinden en verbreden) waar de PGS op in wil zetten.

Het argument dat het complementaire scenario de eenheid in de PGS meer zou bevorderen dan het multifunctionele scenario, wordt niet door de kerkenraad gedeeld. Juist bestaat het risico dat met een keuze voor het complementaire model twee heel verschillende kerken zullen ontstaan met ieder hun eigen cultuur. Bovendien: de reorganisatie van de bestuurs- en organisatiestructuur (NPR) is er juist voor ontworpen om die eenheid optimaal mogelijk te maken.

Ook de argumentatie om in het complementaire scenario voor de combinatie OK / EK te kiezen en niet voor de combinatie OK / OH overtuigt de kerkenraad niet. Nu wordt gekozen voor twee vierplekken aan de rand van de Soester samenleving, terwijl de PGS de ambitie heeft er midden in te willen staan. Bovendien gaat het geschikt maken van de vierplekken gepaard met een behoorlijke kostenpost, die bovendien ook niet duidelijk is.

De kerkenraad vindt het zeer kwalijk dat de jongere generaties geen stem hebben gehad in het aanwijzen van de vierplekken. Het zijn nu de 60-plussers die gekozen hebben voor een kerk voor de volgende generatie.

Draagvlak in de wijkgemeente

Allereerst wil de kerkenraad opmerken dat hij het niet wijs vindt dat de AK een ingrijpende keuze voor de vierplekkeuze met zo'n kleine meerderheid van stemmen als voorgenomen besluit heeft aanvaard. Het besluit had met die minimale meerderheid niet genomen moeten worden, mede omdat te verwachten zou zijn dat voor een dergelijk besluit, naar nu ook blijkt, moeilijk draagvlak te vinden is, met alle nadelige effecten van dien.

Er is in onze wijkgemeente niet of nauwelijks draagvlak voor de door de AK aangewezen vierplekken. Een grote meerderheid heeft te kennen gegeven het niet met de vierplekkeuze eens te zijn. Ruim 165 gemeenteleden ondertekenden een bezwaarbrieven waarin die bezwaren uitgebreid worden toegelicht. De verwachting is dat een groot deel van hen zich breed en

massief zal verzetten als het voorgenomen besluit over de vierplekken niet wordt teruggenomen en een deel van hen uiteindelijk de PGS ook zal verlaten. Hoewel dit gegeven voor de kerkenraad niet leidend is voor zijn afweging, maar natuurlijk wel mee speelt, is hij unaniem van mening dat de AK er wijs aan doet om nu van een vierplekkeuze af te zien. Zijn advies is om met handhaving van de nu bestaande vierplekken in te zetten op gemeente opbouw en verbinding en daar een meerjarenplan voor te ontwikkelen.

Verbindende krachten in de PGS

De kerkenraad betwijfelt of de PGS op dit moment genoeg verbindende kracht op kan brengen om een herschikking van de vierplekken aan te kunnen. De afgelopen maanden -en wellicht speelde dat ook mee in de moeizame weg van besluitvorming over de vierplekkeuze in de AK- werd van die verbindende kracht weinig zichtbaar.

Dat constateerden ook de kerkenraadsleden van onze wijk die in de tweede week van september alle gemeenteavonden van de wijkgemeenten bijwoonden. De wijkgemeenten van wie het kerkgebouw als vierplek werd aangewezen leunden comfortabel achterover en stelden nauwelijks kritische vragen over het voorgenomen besluit. In de Emmakerk klonk geen enkele kritische vraag over de keuze voor het complementaire scenario. In de Oude Kerk was geen spoortje twijfel te bespeuren over de keuze voor hun kerkgebouw. De Open Hof was vooral met zichzelf bezig en schroomde niet dat ook breed in de pers te etaleren. Onze wijkgemeente uitte forse kritiek op het voorgenomen besluit over de vierplekkeuze, was scherp in haar kritiek op de keuze voor de Oude Kerk, maar was wel de enige wijkgemeente waar enkele gemeenteleden het op kon brengen om het voor een andere dan de 'eigen vierplek' op te nemen.

De kerkenraad concludeert dat de verbinding in Soest nog ver te zoeken is en verwacht niet dat die op korte termijn door een herschikking van gebouwen af te dwingen is. Die verbinding moet groeien, waarbij de herinrichting van de organisatiestructuur zijns inziens een eerste haalbare stap is.

Ten slotte

De kerkenraad verwacht dat de AK zich houdt aan de toezegging 'heel goed te luisteren' naar hetgeen hij op de gemeenteavonden heeft gehoord en waargenomen en dit 'gehoorde' serieus mee te laten wegen in zijn afweging om het voorgenomen besluit al dan niet in een definitief besluit om te zetten. Met het oog daarop bidt de kerkenraad de AK moed, fijngevoeligheid en wijsheid toe.

Met hartelijke groet,
namens de kerkenraad van de Wilhelminakerk

Frederique Lucas, voorzitter